

Knjižnica Makse Samsa
Ilirska Bistrica

POSLOVNO POROČILO 2022

Za uspeh je najpomembnejše, da si prepričan
vanj in da imaš vizijo.

Tako lahko uresničiš vsake sanje...

(L. Bradford)

KAZALO

KAZALO	2
KAZALO TABEL.....	3
UVOD	5
1. KRATKA PREDSTAVITEV ZAVODA.....	5
2. VODSTVO IN ORGANI KNJIŽNICE	7
3. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE ZAVODA.....	8
3.1 ZAKONI	8
3.2 PODZAKONSKI PREDPISI.....	8
3.3 USTANOVITVENI IN INTERNI AKTI.....	9
4. DEJAVNOST ZAVODA.....	9
5. VIZIJA.....	10
6. POSLANSTVO	10
7. DOLGOROČNI CILJI.....	10
POGLED V LETO 2022	12
1. PROSTOR IN INVESTICIJE.....	12
2. RAČUNALNIŠKA OPREMLJENOST	12
3. ODPRTOST	12
4. KNJIŽNIČNO GRADIVO	12
4.1 PRIRAST GRADIVA 2022.....	13
4.1.1 Prirast ENOT knjižničnega gradiva.....	13
4.1.2 Prirast NASLOVOV knjižničnega gradiva.....	14
4.1.3 Prirast neknjižnega gradiva	14
4.1.4 Prirast knjižničnega gradiva od 2020 – 2022	15
4.2 ODPIS	15
4.3 TEMELJNA KNJIŽNIČNA ZALOGA.....	15
5. UPORABNIKI	16
5.1 ČLANSTVO.....	16
5.1.1 Novi člani.....	16
5.1.2 Aktivni člani	16
5.1.3 Delež vpisanih potencialnih uporabnikov	16
5.1.4 Članstvo v letih 2021 in 2022	17
6. IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA.....	17
6.1 IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA NA DOM.....	17
6.2 IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V ČITALNICI	18
6.3 VSE SKUPAJ IZPOSOJENO KNJIŽNIČNO GRADIVO	18
6.4 MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA	18
7. OBISK	18
7.1 OBISK ZARADI IZPOSOJE IN PODALJŠANJA	18
7.2 OSTALI OBISK V KNJIŽNICI	19
7.2.1 Obisk dogodkov in prireditev knjižnice	19
7.2.2 Uporaba računalnika in dostop do interneta	20
7.2.3 Fotokopiranje in tiskanje.....	20

7.2.4 Obisk spletne strani, družabnih omrežij (Facebook) in YouTube kanala knjižnice	20
7.2.5 Uporaba elektronski virov	21
7.3 PRIMERJAVA MED OBISKOM IN IZPOSOJO GRADIVA NA DOM ZA LETO 2018-2022	21
8. KNJIŽNA IN KNJIŽNIČNA VZGOJA	22
8.1 DEJAVNOSTI ZA ODRASLE	22
8.1.1 Dogodki v knjižnici	22
8.1.2 Bibliopedagoške ure za odrasle	23
8.1.3 Projekti za odrasle	23
8.1.4 Priložnostne razstave	24
8.1.5 Bralna značka za odrasle Primorci beremo	25
8.1.6 Bralne ure	26
8.1.7 Premične zbirke	26
8.2 DEJAVNOSTI ZA MLADINO	27
8.2.1 Prireditve za mladino	27
8.2.2 Bibliopedagoške ure	27
8.2.3 Ure pravljič	27
8.2.4 Projekti in ostale dejavnosti v knjižnici	27
8.2.5 Počitniška bralna značka »Bralni metulj«	30
8.2.6 Priložnostne razstave	30
9. DOMOZNANSKI ODDELEK	31
10. BIBLIOBUS OSREDNJE KNJIŽNICE SREČKA VILHARJA KOPER	32
11. STROKOVNO DELO IN KNJIŽNIČNI DELAVCI	32
11.1 KNJIŽNIČNI DELAVCI	32
11.2 IZOBRAŽEVANJE KNJIŽNIČNIH DELAVCEV	33
11.3 STROKOVNO DELO	33
12. REALIZACIJA PLANA	34

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prijava na razpise Ministrstva za kulturo	12
Tabela 2: Primerjava odprtosti knjižnice 2020 -2022	12
Tabela 3: Prirast enot knjižničnega gradiva po načinu nabave	13
Tabela 4: Prirast enot po namembnosti in vrsti gradiva	14
Tabela 5: Prirast naslovov knjižničnega gradiva po načinu nabave	14
Tabela 6: Prirast naslovov po namembnosti in vrsti gradiva	14
Tabela 7: Prirast neknjižnega gradiva po enotah	14
Tabela 8: Prirast neknjižnega gradiva po naslovih	15
Tabela 9: Primerjava prirasta knjižničnega gradiva od 2020 – 2022	15
Tabela 10: Odpis knjižničnega gradiva po namembnosti in vrsti gradiva	15
Tabela 11: Temeljna knjižna zaloga gradiva na dan 31.12.2022	16
Tabela 12: Novo vpisani člani na dan 31.12.2022	16
Tabela 13: Aktivni člani v letu 2022	16
Tabela 14: Delež vpisanih potencialnih uporabnikov	17
Tabela 15: Primerjava članov knjižnice med letoma 2021 in 2022	17
Tabela 16: Izposoja knjižničnega gradiva na dom	17
Tabela 17: Izposoja knjižničnega gradiva na dom po vrsti gradiva	17
Tabela 18: Izposoja knjižničnega gradiva v čitalnici po oddelkih	18
Tabela 19: Izposoja knjižničnega gradiva v čitalnici po vrsti gradiva in uporabnikih	18
Tabela 20: Izposoja vsega knjižničnega gradiva v letu 2022	18
Tabela 21: Obisk knjižnice zaradi izposoje, podaljšanja gradiva	19

Tabela 22: Ostali obisk uporabnikov v knjižnici	19
Tabela 23: Skupaj obisk v knjižnici v letu 2022	19
Tabela 24: Vrste dogodkov in število prireditev v letu 2022 v knjižnici	20
Tabela 25: Skupaj število obiskovalcev prireditev knjižnice	20
Tabela 26: Primerjava med obiskom in izposojajo gradiva na dom za leto 2018 – 2022.....	21
Tabela 27: Prirast domoznanskega gradiva v letu 2022	32
Tabela 28: Struktura delovnih mest	33
Tabela 29: Leto 2022 v primerjavi z letoma 2020 in 2021	34
Tabela 30: Merljivi kazalci - triletno povprečje	35
Tabela 31: Obisk in izposoja knjižničnega gradiva	35

UVOD

Poslovno poročilo, ki je del letnega poročila, pripravlja **mag. Damijana Hrabar**, direktorica in bibliotekarka **Tadeja Raspor**. V nadaljevanju sledijo splošni podatki o zavodu, pravna ureditev in organiziranost zavoda, kadrovska struktura, poročilo o doseženih ciljih in rezultatih z odmiki od plana ter poročilo o drugih dosežkih pri poslovanju v proučevanem obdobju.

Za sestavo poročila o poslovanju Knjižnice Makse Samsa Ilirska Bistrica so bili uporabljeni podatki iz:

- programa dela za leto 2022
- letnih statistik
- o uporabi knjižničnega gradiva
- o številu izposojenih enot
- o načinu, vrstah in oblikah pridobljenega gradiva
- podatkov o dodatnih dejavnostih in aktivnostih
- standardov SIK Slovenije.

1. KRATKA PREDSTAVITEV ZAVODA

Knjižnica Makse Samsa je osrednja splošna knjižnica, ki opravlja javno službo na področju knjižnične dejavnosti za 13.399 prebivalcev (SURS na dan 1.1.2022), ki živijo na področju Občine Ilirska Bistrica. Knjižnično mrežo v občini poleg osrednje splošne Knjižnice Makse Samsa, sestavlja še postajališča premične zbirke v Domu starejših občanov, na Snežniku, na Sviščakih, na Mašunu, v Ribiškem domu na Sozah, v Moščenički Dragi (Hrvaška) in v Večgeneracijskem centru v Domu na Vidmu, ter potujoča knjižnica iz Kopra, ki enkrat mesečno obiskuje sedem krajev (8 postajališč) v Brkinih.

Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica je bila kot samostojni zavod uradno registrirana leta 1964.

Skrajšano ime zavoda: KMS

Sedež javnega zavoda: Ilirska Bistrica, Trg Maršala Tita 2

Matična številka: 5051860

Transakcijski račun: 01238-6030370848 pri RUJP Postojna

Davčna številka: 57869197

Telefonska številka: 05 714 41 18

Elektronski naslov: sikilb@knjiznica-ilb.si

Spletna stran: <http://www.knjiznica-ilb.si>

Kulturno in posvetno življenje v občini ima korenine že v preteklosti. Leta 1864 je bila v Ilirski Bistrici ustanovljena Čitalnica, ki je bila 12. po vrsti v Sloveniji. V njej je delovala tudi skromna knjižnica. Po izbruhu 1. svetovne vojne je kulturno življenje zamrlo. Šele po vojni so se domoljubi zopet začeli zbirati v Čitalnici – tu je bila še vedno tudi skromna knjižnica. Leta 1925 pa je italijanska oblast, ki se sprva ni vtikala v kulturno življenje, razpustila Čitalnico. V njene prostore so se naselili Italijani, arhiv in knjige pa so porazgubili. Nekaj stvari so odnesli posamezniki, veliko dragocenega kulturnega pričevanja pa so uničili črnosrajčniki.

Tako se je žalostno končalo poglavje kulturnega in posvetnega delovanja Čitalnice v Ilirski Bistrici. Knjižnica je začela s svojim nekoliko drugačnim delom in programom šele po 2. svetovni vojni. Vedeti moramo, da se je med vojno izgubilo ali dokončno uničilo veliko knjižnega gradiva saj je okupator teptal vse, kar je bilo slovenskega. Po 2. svetovni vojni segajo začetki knjižničarstva v leto 1950. Takrat je delovalo kar 11 ljudskih knjižnic v občini in imeli so 2558 enot knjižnega fonda. Svoje kulturno poslanstvo je knjižnica v letih 1950 – 1957 opravljala pod okriljem kulturno umetniškega društva »Svoboda« in sicer najprej v prostorih v Levstikovi ulici (bivši Center za socialno delo), nato pa se je selila v Logarjevo hišo, v Cankarjevo ulico, v Verbičevo hišo ter nato v Dom družbenih organizacij.

Šele leta 1960 je ljudski odbor ustanovil Ljudsko knjižnico v Ilirski Bistrici kot samostojno delovno organizacijo, ki je delovala v Šajnovi hiši. Občinska skupščina je potem knjižnico leta 1964 uradno preimenovala v Matično knjižnico, ki se je tega leta tudi registrirala kot samostojna knjižnica in se preselila v Jurčičevo ulico (bivša Glasbena šola).

V obdobju do leta 1968 se je matična knjižnica večkrat selila in zaradi nevzdržnih razmer končno v letu 1968 dobila primeren, na novo opremljen prostor v zgradbi občinske skupščine, kjer je bila prej lekarna, danes pa je tam Matični urad. Knjižnica je tam delovala na približno 83 m² prostora.

Takrat je imela knjižnica 7462 enot knjižnega gradiva. Z leti se je nato knjižni fond večal in prostora je bilo zopet premalo.

Leta 1982 se je knjižnica preselila na novo lokacijo – v pritličje Šketove hiše, na današnji Trg Maršala Tita. Tega leta je imela knjižnica 24.491 knjig in 200 m² prostorov.

13. julija 1985 se je iz Matične knjižnice preimenovala v Knjižnico Makse Samsa in sicer je poimenovanje dobila po domači pesnici Maksu Samsu.

Prva ravnateljica knjižnice je bila Darinka Žbogar, za njo je ravnateljstvo prevzela Manica Klemenc.

Knjižnica je poslovala na 200 m² prostorov, ki pa so kmalu postali pretesni za vso knjižnično zalogo in tudi dodatna dejavnost se ni več izvajala.

Ravnateljstvo je leta 1994 prevzela Damijana Hrabar, ki je posebno skrb namenila rešitvi prostorske stiske.

Občina Ilirska Bistrica in Ministrstvo za kulturo sta s finančnimi sredstvi leta 2001 obnovili in na novo dogradili knjižnico, ki še danes domuje na isti lokaciji, le da razpolaga z 1000 m² površine, od tega je 765 m² same knjižnične površine. Načrte za novo knjižnico je izdelal domači arhitekt Leon Belušič.

Knjižnica je tako pridobila nove prostore: veliko čitalnico za odrasle, pravljčni kotiček za najmlajše, glasbeno sobo, domoznanski oddelek s študijsko čitalnico, skladišče, prostore za obdelavo knjižničnega gradiva, računalnike za iskanje po elektronskih virih in za deskanje po internetu...

Knjižnica Makse Samsa je javni zavod, katerega ustanovitelj je Občina Ilirska Bistrica, ki je tudi lastnica vsega premoženja.

Smo edina profesionalna kulturna ustanova v občini in tako prirejamo veliko število prireditev za zelo širok krog občanov.

Knjižnico vodi in zastopa **direktorica mag. Damijana Hrabar**.

2. VODSTVO IN ORGANI KNJIŽNICE

SVET KNJIŽNICE sestavlja sedem članov, od tega so štirje člani predstavniki ustanovitelja – Občine Ilirska Bistrica :

- Metka Klanac – predsednica Sveta zavoda
- Danijel Ujčič
- Igor Karlič
- Simon Vičič

Dve članici, predstavnici zaposlenih :

- Tadeja Raspor – podpredsednica Sveta zavoda
- Tamara Hrabar

Ena članica, predstavnica uporabnikov:

- Marija Majkič.

V tej sestavi je bil Svet zavoda imenovan osmega oktobra leta 2020 za dobo 5 let.

Svet zavoda ima naslednje naloge :

- nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje knjižnice,
- predlaga ustanoviteljici revizijo poslovanja knjižnice, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanoviteljice,
- ocenjuje delo direktorja,
- daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskega načrta, načrtu nabav, zavodski kolektivni pogodbi in drugim aktom, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem knjižnice, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje soglasje k cenam javnih kulturnih dobrin,
- razpisuje, imenuje in razrešuje direktorja knjižnice,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,
- razpisuje volitve predstavnikov delavcev v svet zavoda,
- opravlja druge naloge določene z zakonom in tem odlokom.

Delo je bilo načrtovano v skladu s programom, ki ga je dne 17.01.2022 sprejel Svet knjižnice. Svet knjižnice je v letu 2022 imel tri korespondenčne seje.

3. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE ZAVODA

3.1 ZAKONI

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (UL RS 96/2002 in spremembe)

Zakon o knjižničarstvu (UL RS 87/2001, 96/2002,)

Zakon o zavodih (UL RS 12/91, 17/91, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94 – odločba US, 8/96, 36/00 in spremembe)

Zakon o višini stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov

Zakon o določitvi minimalne plače in o načinu usklajevanja plač

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS, št. 95-07-uradno prečiščeno besedilo, 17/07, 58/08 in 80/08)

Zakon o javnih naročilih

Zakon o varstvu osebnih podatkov

3.2 PODZAKONSKI PREDPISI

Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS(UL RS 45/94 in spremembe)

Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS 29/03)

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS 73/03)

Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture (UL RS 41/94 in spremembe)

Pravilnik o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev s področja kulture (UL RS 7/2009)

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028) (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2018)

Navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (NUK, 13.6.2003)

3.3 USTANOVITVENI IN INTERNI AKTI

Odlok o ustanovitvi zavoda Knjižnice Makse Samsa Ilirska Bistrica (Uradne objave Snežnik, št. 7/2003).

Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Makse Samsa

Sistemizacija delovnih mest Knjižnice Makse Samsa

Pravilnik o kriterijih in merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti

Pravilnik za oddajo javnih naročil male vrednosti v Knjižnici Makse Samsa

Požarni red

Pravilnik o zavarovanju osebnih podatkov

Pravilnik o računovodstvu

Pravilnik o blagajniškem poslovanju

4. DEJAVNOST ZAVODA

Dejavnost zavoda je opredeljena v Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Makse Samsa Ilirska Bistrica (Uradne objave Snežnik, št. 7/2003).

Dejavnost knjižnice, ki jo opravlja v javnem interesu, kot javno službo je da:

- zbira, obdeluje, hrani in posreduje knjižnično gradivo,
- zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izposoja knjižnično gradivo, svetuje, pomaga pri njegovi izbiri in uporabi,
- izdeluje knjižnične kataloge, podatkovne zbirke in druge informacijske vire,
- posreduje bibliografske in druge informacijske proizvode in storitve, sodeluje v medknjižnični izposoji in pri posredovanju informacij,
- pridobiva in izobražuje uporabnike,
- informacijsko opismenjuje,
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik,
- opravlja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- za uporabnike s posebnimi potrebami organizira druge oblike posredovanja knjižničnega gradiva (izposoja na domu, izposoja po pošti in drugo),
- izdaja kataloge, bibliografije in druge strokovne publikacije o knjižničnem gradivu,
- utrjuje in razvija strokovnost, organiziranost, povezanost in enotnost knjižnične dejavnosti in knjižničarske stroke,
- izvaja bibliografska, informacijska, dokumentacijska in komunikacijska dela, namenjena javnosti,
- sodeluje v vse življenjskem učenju,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo,

- prireja predavanja, tečaje, seminarje, strokovna posvetovanja, simpozije,
- vzdržuje stike s sorodnimi knjižnicami doma in v tujini,
- izmenjuje knjižnične prireditve in razstave,
- pripravlja in izdeluje vse vrste publikacij v knjižni in neknjižni obliki,
- prodaja umetniške izdelke,
- izvaja temeljne raziskave na področju teorije in prakse knjižničarstva,
- v okviru domoznanske dejavnosti izvaja temeljne raziskave na področju družboslovja in humanistike.

5. VIZIJA

Naša knjižnica predstavlja bogat kulturni hram, kjer združujemo ljudi, znanje, tehnologijo in zabavo. Poseben poudarek dajemo delu z mladimi bralci, saj se zavedamo, da jih s knjižnično vzgojo oblikujemo, da postanejo razgledani občani, bodoči znanstveniki, modreci ali pa prijetni sogovorniki, ki bodo s svojim zgledom vzor v lokalni skupnosti in državi nasploh.

Z željo, da okrepimo svojo vlogo kulturnega in informacijskega središča bomo tudi v prihodnje sledili razvoju na področju naše dejavnosti, bogatili našo ponudbo in si prizadevali, da tudi knjižnica pripomore h kakovostnejšemu življenju v našem okolju.

Za dobrobit lokalnega in širšega okolja si prizadevamo:

- ostati uporabnikom prijazna in domača knjižnica ter obenem multikulturno, multimedijsko in informacijsko središče;
- vzdrževati, ohranjati in širiti temeljno knjižnično zbirko ter omogočati bralcem prost pristop pri izbiri knjižničnega gradiva;
- ustvarjalno se odzivati na spremembe v okolju in na zahteve ter želje uporabnikov.

6. POSLANSTVO

Knjižnica Makse Samsa je osrednja splošna knjižnica, ki opravlja javno službo na področju knjižnične dejavnosti za prebivalce, ki živijo na področju Občine Ilirska Bistrica in tudi širše. Naše temeljno poslanstvo je nakup, obdelava, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva na vseh različnih medijih in nudenje storitev vsem starostnim in družbenim skupinam v svojem okolju. Knjižnica predstavlja srce mesta in je center kulturnega dogajanja in deluje po principu čim več storitev in informacij v najkrajšem možnem času za vse strukture naših uporabnikov. Imamo prijetne prostore za preživljanje prostega časa, za druženje in klepet ob dobri knjigi, za srečanja z raznimi ustvarjalci in za popestritev kulturnega življenja.

7. DOLGOROČNI CILJI

Splošni cilj - povečati dostopnost in kakovost knjižničnih storitev. Predvsem pa želimo:

- razvijati bralno kulturo med vsemi občani našega kraja

- povečati število aktivnih članov
- presegati minimalni letni nakup knjižničnega gradiva
- prirejati literarne večere, razstave, potopisna predavanja, bibliopedagoške ure za osnovnošolce in srednješolce
- biti uporabnikom prijazna knjižnica, kjer je možno prejeti informacije na vseh medijih v najkrajšem možnem času.

Cilji razvoja knjižnične dejavnosti v Občini Ilirska Bistrica in s tem prvenstveno naloga Knjižnice Makse Samsa pa je, ob izpolnjevanju normativov in standardov, upoštevanju zahtev uporabnikov in povezovanju vseh knjižnic v občini, v enoten občinski knjižnično informacijski sistem, omogočiti pokritost celotnega ozemlja in zajetost celotnega prebivalstva ilirskobistriške občine s knjižnično dejavnostjo, kar pomeni slehernemu občanu enake možnosti dostopa do knjižničnega gradiva, kot sredstva zadovoljevanja izobraževalnih, informacijskih in kulturnih potreb občanov.

POGLED V LETO 2022

1. PROSTOR IN INVESTICIJE

Knjižnica posluje na 1015 m² površine. Zaradi nizkih finančnih sredstev v letu 2022 smo opravili le nujna vzdrževalna dela v in na stavbi knjižnice.

Tabela 1: Prijava na razpise Ministrstva za kulturo

Razpis, število prijavljenih/uspešnih projektov	1
MK - Nakup gradiva	16.416,00 €

2. RAČUNALNIŠKA OPREMLJENOST

Za uporabnike je na voljo 6 osebnih računalnikov z možnostjo dostopa do interneta in virtualne knjižnice COBISS. Za potrebe tiskanja je uporabnikom na voljo en tiskalnik. Knjižničarji smo pri svojem delu uporabljali 8 osebnih računalnikov z internetom, 3 prenosne računalnike, 10 tiskalnikov ter 5 čitalcev črtne kode.

3. ODPRTOST

Uredba o osnovnih storitvah knjižnic določa obratovalni čas za osrednjo knjižnico 8 ur dnevno 5 dni v tednu, ter v soboto 5 ur. Knjižnica Makse Samsa je tedensko odprta 54 ur. Skupaj s postajališči premičnih zbirk in obiskom koprskega bibliobusa je bila knjižnica za uporabnike v **letu 2022 odprta 3.105 ur (letno 231ur/1.000 prebivalcev (0,23 ure na prebivalca))**.

Tabela 2: Primerjava odprtosti knjižnice 2020 -2022

	2020	2021	2022
število ur letno	2411	2879	3.105
ur/1000 prebivalcev	181	215	231

4. KNJIŽNIČNO GRADIVO

Knjižnično gradivo Knjižnica Makse Samsa pridobiva z nakupom in darovi. Nakup gradiva je za knjižnico edini način, s katerim si zagotavlja izgradnjo kvalitetne knjižnične zbirke v skladu s svojo nabavno politiko. Vendar je letni obseg nakupa novega gradiva odvisen od finančnih sredstev, ki jih knjižnica pridobi za te namene.

Knjižnica si vsako leto pripravi načrt, iz katerega je razvidna vsebinska in količinska nabavna politika. Pri nakupu gradiva knjižnica smiselno dopolnjuje svoj fond, ga ohranja aktualnega, ga

prilagaja potrebam in željam uporabnikom ter ciljem kulturne politike (spodbujanje bralne kulture, večanju informacijske pismenosti in vseživljenjskemu izobraževanju). Nabavna politika Knjižnice Makse Samsa za leto 2022 izhaja iz strokovnih standardov, zakonodaje in nacionalnega programa za kulturo, ki se nanašajo na izgradnjo zbirke (Zakon o knjižničarstvu, Pravilnik o izvajanju knjižnične dejavnosti kot javne službe, 2003; Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028) in sicer:

- letni prirast najmanj 250 izvodov knjig na 1.000 prebivalcev,
- letni prirast najmanj 25 izvodov neknjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev,
- najmanj 100 naslovov tekoče naročenih serijskih publikacij letno,
- letni prirast 50 % naslovov strokovnega, ter 50 % naslovov leposlovnega gradiva,
- letni prirast 30 % naslovov gradiva za mladino, ter 70 % naslovov gradiva za odrasle,
- v skladu z nacionalnim programom za kulturo knjižnica kupi najmanj 15 % naslovov publikacij v javnem interesu z aktualnega seznama subvencioniranih publikacij, katerih izdajo finančno podpre Javna agencija za knjigo,
- v nakup gradiva knjižnica vključi izdaje vsaj 50 slovenskih založb.

4.1 PRIRAST GRADIVA 2022

Nakup knjižničnega gradiva v letu 2022 je bil izveden v skladu s prejetimi sredstvi za nakup gradiva. Čeprav Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice predvidevajo nakup 250 enot knjižnega in 25 enot neknjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev, smo za leto 2022 planirali manjši nakup enot knjižničnega gradiva, predvsem zaradi vsakoletnega zmanjševanja oz. istih prejetih finančnih sredstev financirjev. Planirali smo nakup 2.245 enot gradiva. Knjižnica je za nakup namenila več lastnih sredstev, več sredstev kot smo načrtovali smo prejeli tudi od Ministrstva za kulturo, zato je nakup obsegal 2.999 enot knjižničnega gradiva, skupaj z darovi znaša prirast 3.273 enot knjižničnega gradiva.

Za nakup gradiva smo iz Proračuna Občine Ilirska Bistrica dobili 36.000,00 € in od Ministrstva za kulturo 16.416,00 €. Iz lastnih prihodkov, ki smo jih pridobili med letom smo za nakup gradiva dali še lastni prihodek v znesku 12.083,00 € zato, da bi našim uporabnikom omogočili kvalitetno in raznoliko izposajo gradiva. Skupaj smo za nakup gradiva namenili **64.499€**.

NAKUP E-KNJIG Biblos in zvočnih knjig Audibook - 439 NASLOVOV V LETU 2022 + nakup elektronskih virov (Ius in FinD Info, Gvin, Encyclopedia Britannica, PressReader, v znesku 4.627 € (4.578 € iz sredstev Ministrstva za kulturo ter 49 € iz lastnih sredstev).

4.1.1 Prirast ENOT knjižničnega gradiva

a) po načinu nabave

Tabela 3: Prirast enot knjižničnega gradiva po načinu nabave

	NAKUP	DAR	SKUPAJ
knjige	2.784	203	2.987
serijske publikacije	72	42	114
neknjižno gradivo	143	29	172
SKUPAJ	2.999	274	3.273

V letu 2021 smo imeli 3.266 enot prirasta knjižničnega gradiva.

b) po namembnosti in vrsti gradiva

Tabela 4: Prirast enot po namembnosti in vrsti gradiva

	knjige	serijske publikacije	neknjižno gradivo	skupaj
odrasli	1.560	110	101	1.771
mladina	1.427	4	71	1.502
skupaj	2.987	114	172	3.273

4.1.2 Prirast NASLOVOV knjižničnega gradiva

a) po načinu nabave

Tabela 5: Prirast naslovov knjižničnega gradiva po načinu nabave

	nakup	dar	SKUPAJ
knjige	1.913	162	2.075
serijske publikacije	72	31	103
neknjižno gradivo	136	25	161
SKUPAJ	2.114	218	*2.323

**Knjižno gradivo ima lahko neknjižne priloge, oziroma je lahko enota v naslovu dar in nakup, zato se pri vmesnih prikazih statističnih podatkov upošteva večkrat. V skupnem seštevku naslovov pa se upošteva samo enkrat.*

V letu 2021 smo pridobili 2.255 naslovov knjižničnega gradiva.

b) po namembnosti in vrsti gradiva

Tabela 6: Prirast naslovov po namembnosti in vrsti gradiva

	knjige	serijske publikacije	neknjižno gradivo	skupaj
odrasli	1.219	99	93	1.404
mladina	857	4	68	923
skupaj	2.076	103	161	*2.323

**Knjižno gradivo ima lahko neknjižne priloge, oziroma je lahko enota v naslovu dar in nakup, zato se pri vmesnih prikazih statističnih podatkov upošteva večkrat. V skupnem seštevku naslovov pa se upošteva samo enkrat.*

4.1.3 Prirast neknjižnega gradiva

a) enote

Tabela 7: Prirast neknjižnega gradiva po enotah

2022	kartografsko gradivo	slikovno gradivo	notno gradivo	video gradivo.	zvočni posnetki	elektronski viri	predmeti	SKUPAJ
odrasli	3	11	0	71	15	1	0	101
mladina	0	0	1	59	10	0	1	71
skupaj	3	11	1	130	25	1	1	172

b) naslovi

Tabela 8: Prirast neknjižnega gradiva po naslovih

2022	kartografsko gradivo	slikovno gradivo	notno gradivo	video gradivo.	zvočni posnetki	elektronski viri	predmeti	SKUPAJ
odrasli	2	11	0	70	8	1	0	92
mladina	0	0	1	59	10	0	1	71
skupaj	2	11	1	129	18	1	1	161*

4.1.4 Prirast knjižničnega gradiva od 2020 – 2022

Tabela 9: Primerjava prirasta knjižničnega gradiva od 2020 – 2022

	2020		2021		2022	
	vse	nakup	vse	nakup	vse	nakup
število enot	3.382	3.205	3.266	3.071	3.273	2.999
% / preteklo leto	91,38%	103,45%	96,50%	95,80%	100,21%	97,65%

4.2 ODPIS

Odpisano gradivo je e knjižnično gradivo, ki je bilo trajno odstranjeno iz knjižnične zbirke. Podatki o odpisanem gradivu se izbrišejo iz javnih katalogov. V letu 2022 smo v okviru rednega odpisa iz knjižnične zbirke izločili 643 enot knjižničnega gradiva. Gre za dotrajano ali zastarelo gradivo. Z odpisanim gradivom ravnamo v skladu z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva.

Odpis predstavlja 0,5 % temeljne zaloge knjižničnega gradiva iz leta 2022 **(31.12.2022 = 125.853 enot)**.

Tabela 10: Odpis knjižničnega gradiva po namembnosti in vrsti gradiva

	knjige	serijske p.	neknjižno g.	SKUPAJ
odrasli	395	70	8	473
mladina	153	2	15	170
SKUPAJ	548	72	16	643

4.3 TEMELJNA KNJIŽNIČNA ZALOGA

Splošna knjižnica ima ustrezen obseg gradiva, če ima v osrednji, krajevnih in potujoči knjižnici skupaj najmanj 3,7 enote gradiva na prebivalca svojega območja in v okviru tega najmanj 0,3 enote neknjižnega gradiva na prebivalca ter omogoča dostop do elektronskih virov (11. čl. Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe).

Ob koncu leta 2022 smo imeli v knjižnici 125.853 enot knjižničnega gradiva ali 9,3 enote na prebivalca (po podatkih SURS: januar 2022 - Občina Ilirska Bistrica 13.399 prebivalcev) v občini. V okviru tega ima knjižnica 8.738 enot neknjižnega gradiva, kar znaša 0,6 enot na prebivalca.

TKZ 2021 + PRIRAST 2022 – ODPIS 2022 +/- najdeno oz. prerazporejeno gradivo = TEMELJNA KNJIŽNIČNA ZALOGA 2022

123.216 + 3.273 – 643 + 7 = 125.853 enot knjižničnega gradiva

Tabela 11: Temeljna knjižna zaloga gradiva na dan 31.12.2022

	knjige	serijske p.	neknjižno g.	SKUPAJ
2022	115.033	2.082	8.738	125.853
odrasli	72.901	1.771	6.223	80.895
mladina	42.132	311	2.515	44.958

5. UPORABNIKI

5.1 ČLANSTVO

5.1.1 Novi člani

V letu 2022 se je v knjižnico vpisalo 228 novih članov.. Med njimi prevladujejo predšolski in šolski otroci, zaposleni uporabniki ter upokojeanci. Najmanj se je na novo vpisalo srednješolcev in študentov, ter brezposelnih oseb. V času posebnih razmer in delovnih pogojev smo naše uporabnike spodbujali k branju e-knjig in zvočnih knjig. Zato smo novim uporabnikom tudi v letu 2022 za dostop do e-knjig in zvočnih knjig ter elektronskih virov omogočili brezplačni spletni vpis v knjižnico. Preko spleta se je vpisalo 13 novih članov.

Tabela 12: Novo vpisani člani na dan 31.12.2022

2022	mladina	odrasli	skupaj
knjižnica	148	79	227
bibliobus	0	1	1
SKUPAJ	148	80	228

5.1.2 Aktivni člani

Knjižnica kot aktivnega člana šteje le tiste uporabnike, ki so v poročevalskem obdobju vsaj enkrat obiskali knjižnico oziroma uporabili njene informacijske vire, storitve ali opremo.

Tabela 13: Aktivni člani v letu 2022

2022	mladina	odrasli	skupaj
knjižnica	971	1907	2878
premične zbirke	58	722	780
bibliobus	3	25	28
SKUPAJ	1032	2654	3686

5.1.3 Delež vpisanih potencialnih uporabnikov

Potencialni uporabniki knjižnice so skupina posameznikov (za knjižnico se upošteva število prebivalcev Občine Ilirska Bistrica) za katere je bila knjižnica ustanovljena, da bi jim zagotavljala informacijske vire in knjižnične storitve.

Tabela 14: Delež vpisanih potencialnih uporabnikov

2022	prebivalstvo*	potencialni uporabniki	aktivni člani	delež preb./ak.člani
Ilirska Bistrica	mladina	1.826	1.032	56,51%
*(SURS 1.1.2022)	odrasli	11.573	2.654	22,93%
	skupaj	13.399	3.686	27,50%

V letu 2022 smo izbrisali 9 aktivnih članov knjižnice.

5.1.4 Članstvo v letih 2021 in 2022

Tabela 15: Primerjava članov knjižnice med letoma 2021 in 2022

	2021	2022	%
novi člani	169	228	134,9
aktivni člani	3.412	3.686	108

6. IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

6.1 IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA NA DOM

Navedeni obseg izposoje gradiva je bil izmerjen v sistemu COBISS (v knjižnici in bibliobusu), in sicer so bile upoštevane vse transakcije, ki so se izvedle preko tega sistema (izposoja gradiva na dom in podaljšanje). V izposoji gradiva na dom so upoštevani tudi podatki o izposoji v premičnih zbirkah, ki se ne beleži v COBISS-u.

Tabela 16: Izposoja knjižničnega gradiva na dom

leto 2022	knjige	serijske publikacije	neknjižno gradivo	skupaj
knjižnica	124.938	3.080	4.124	132.142
premične zbirke	8.621	1.725	85	10.431
bibliobus	422	0	0	422
SKUPAJ	133.981	4.805	4.209	142.995

Tabela 17: Izposoja knjižničnega gradiva na dom po vrsti gradiva

leto 2022	strokovne knjige	leposlovje knjige	serijske publikacije	neknjižno gradivo	skupaj
odrasli	34.542	51.565	4.612	2.455	93.174
mladina	25.030	22.844	193	1.754	49.821
SKUPAJ	59.572	74.409	4.805	4.209	142.995

6.2 IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V ČITALNICI

Pri izposoji knjižničnega gradiva v čitalnico upoštevamo gradivo (revije, časopise, knjige, referenčno gradivo), katero so uporabniki pregledovali in uporabljali v prostorih knjižnice. Izposojeno gradivo v čitalnico je bilo evidentirano preko sistema COBISS in po ročni evidenci strokovnih delavk knjižnice.

Tabela 18: Izposoja knjižničnega gradiva v čitalnici po oddelkih

leto 2022	knjige	serijske publikacije	neknjižno gradivo	skupaj
čitalnica	1.734	11.358	84	13.176
domoznanski. oddelek	154	965	1.354	2.473
SKUPAJ	1.888	12.323	1.438	15.649

Tabela 19: Izposoja knjižničnega gradiva v čitalnici po vrsti gradiva in uporabnikih

leto 2022	strokovne knjige	leposlovje knjige	serijske publikacije	neknjižno gradivo	skupaj
odrasli	594	198	11360	453	12.605
mladina	684	412	963	985	3.044
SKUPAJ	1.278	610	12323	1.438	15.649

6.3 VSE SKUPAJ IZPOSOJENO KNJIŽNIČNO GRADIVO

Tabela 20: Izposoja vsega knjižničnega gradiva v letu 2022

	knjige	serijske publikacije	neknjižno gradivo	skupaj
IZP. NA DOM	133.981	4.805	4.209	142.995
IZP. V ČITAL.	1.888	12.323	1.438	15.649
SKUPAJ	135.869	17.128	5.647	158.644

V letu 2022 smo pri izposoji gradiva na dom v primerjavi z letom 2021 zabeležili za skoraj 2 % več izposojenih enot gradiva.

6.4 MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA

V letu 2022 smo si iz drugih knjižnic za naše člane izposodili **210** monografskih publikacij in naročili **4** članke. Naša knjižnica pa je v druge knjižnice izposodila **147** monografskih publikacij. Tudi v letu 2022 smo našim uporabnikom omogočili uporabo medknjižnične izposoje preko sistema COBISS/OPAC z uporabo aplikacije Moja knjižnica.

7. OBISK

7.1 OBISK ZARADI IZPOSOJE IN PODALJŠANJA

Navedeni obisk za knjižnico in bibliobus je bil izmerjen v sistemu COBISS, in sicer so bile upoštevane vse transakcije (izposoja gradiva, vračilo gradiva, podaljšanje izposoje, plačila pri blagajni). V podatke v tabeli pa ni všteti obisk, pri katerem ni prišlo do nobene transakcije v sistemu COBISS, torej niso všteti obiski uporabnikov, ki so gradivo samo iskali in si niso ničesar izposodili, ki so iskali samo informacije... Upoštevan pa je obisk uporabnikov, kateri so si izposodili gradivo v premičnih zbirkah knjižnice.

Tabela 21: Obisk knjižnice zaradi izposoje, podaljšanja gradiva ...

	ODRASLI	MLADINA	SKUPAJ
knjižnica	47.356	10.495	57851
premične zbirke	5.285	1.394	6.679
bibliobus	4	114	118
SKUPAJ	52.645	12.003	64.648

7.2 OSTALI OBISK V KNJIŽNICI

Pri ostalem obisku v knjižnici so všteti obiski uporabnikov, ki so knjižnico obiskali za uporabo gradiva v čitalniških prostorih knjižnice, zaradi uporabe računalnika oz. interneta v knjižnici, zaradi obiska prireditvev oz. drugih dogodkov (obiski vrtcev, šol, izobraževanj ...) ter uporabnikov, kateri so iskali različne referenčne informacije v knjižnici. Upoštevali smo tudi virtualni obisk prireditvev oz. dogodkov objavljenih na spletni strani Youtub-a knjižnice.

Tabela 22: Ostali obisk uporabnikov v knjižnici

	ODRASLI	MLADINA	SKUPAJ
čitalnica	9.792	2.721	12.513
prireditve	9.229	9.785	19.014
uporaba interneta	253	10	263
referenčne informacije	18.258	3.994	22.252
skupaj (obisk v knjižnici)	37.532	16.510	54.042
prireditve (virtualni obisk YouTube)			82.403
SKUPAJ OBISK KNJIŽNICE			136.445

Tabela 23: Skupaj obisk v knjižnici v letu 2022

	ODRASLI	MLADINA	SKUPAJ
IZPOSOJA	52.755	11.893	64.648
OST.OBISK	37.532	16.510	54.042
skupaj obisk v knjižnici	90.287	28.403	118.690
virtualni obisk			82.403
SKUPAJ OBISK KNJIŽNICE			201.093

7.2.1 Obisk dogodkov in prireditvev knjižnice

V letu 2022 je knjižnica za svoje uporabnike ponovno pripravila oz. izvajala dogodke in prireditve v živo, nekaj prireditvev in dogodkov pa smo izvajali tudi na daljavo, preko spletnih aplikacij, Youtube kanala in na družbenih omrežjih. V letu 2022 smo zabeležili izredno visok obisk pravljič objavljenih na spletu.

Tabela 24: Vrste dogodkov in število prireditev v letu 2022 v knjižnici

	obiskovalci			število prireditev		
	ODRASLI	MLADINA	SKUPAJ	odrasli	mladina	skupaj
prireditve	904	209	1.113	16	3	19
bibliopedagoške ure	549	1.961	2.510	19	100	119
ure pravljič	66	440	1.012	0	22	22
knjižna uganka	0	1.224	1.224	0	24	24
kvizi	0	289	289	0	9	9
Primorci beremo	128	0	128	1	0	1
Bralni metulj	0	87	87	0	1	1
razstave	7.060	5.490	12.550	41	55	96
kinoteka	97	53	150	4	3	7
igroteka	2	17	19	0	1	1
delavnice	0	15	15	0	1	1
bralne ure	423	0	423	29	0	29
SKUPAJ	9.229	9.785	19.014	110	219	329

Tabela 25: Skupaj število obiskovalcev prireditev knjižnice

	obiskovalci	število prireditev
obisk v knjižnici	19.014	329
virtualni obisk prireditev	82.659	25
skupaj	101.673	354

7.2.2 Uporaba računalnika in dostop do interneta

V letu 2022 je 263 uporabnikov uporabljalo osebne računalnike oz. internet v knjižnici. Do interneta je v knjižnici preko pametnih telefonov, osebnih prenosnih računalnikov, tablic ... dostopalo okoli 520 uporabnikov knjižnice. Skupaj 783 uporabnikov.

7.2.3 Fotokopiranje in tiskanje

Za potrebe uporabnikov smo v knjižnici leta 2022 naredili 1.220 fotokopij oz. izpisov na tiskalnike.

7.2.4 Obisk spletne strani, družabnih omrežij (Facebook) in YouTube kanala knjižnice

Knjižnica je vzdrževala, dopolnjevala in posodabljala domačo spletno stran na spletnem naslovu <http://www.knjiznica-ilb.si>. Redno smo objavljali vabila za prireditve in druge dogodke, spremembe urnika odprtosti in ostale informacije. Vse informacije so si lahko uporabniki ogledali tudi na družabnem omrežju Facebook. Knjižnica je objavila 95 objav. Posredovane so bile 60.509

osebam, podrobneje si jih je ogledalo 3.002 uporabnikov. Na YouTube kanal knjižnice smo objavili 14 novih videoposnetkov. V letu 2022 si je te posnetke ogledalo 10.703 oseb, 71.704 osebe pa so si ogledale starejše posnetke. Skupaj si je posnetke na YouTubu ogledalo kar 82.403 oseb.

V letu 2022 je našo spletno stran obiskalo 7.100 uporabnikov. Skupno so si ogledali 19.000 strani. Na družabnem omrežju Facebook smo objavili 95 objav, podrobno si jih je ogledalo 3.002 oseb. Na YouTube kanalu si je 25 posnetkov ogledalo 82.403 oseb.

7.2.5 Uporaba elektronski virov

Knjižnica je tudi letos našim uporabnikom omogočila izposajo e-knjig v slovenščini preko portala **BIBLOS** in izposajo zvočnih knjig preko mobilne aplikacije **AUDIBOOK**. Bralci za izposajo elektronske ali zvočne knjige potrebujejo veljavno člansko izkaznico in COBISS/OPAC geslo. Naši bralci so si tako v letu 2022 med 721 naslovi na portalu Biblos 512 krat izposodili 232 naslovov e-knjig. Preko mobilne aplikacije Audibook so si naši uporabniki 19 krat izposodili in poslušali 18 naslovov zvočnih knjig.

V sodelovanju z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper smo našim uporabnikom tudi v letu 2022 brezplačno omogočili dostop tudi do plačljivih elektronskih virov. Do teh virov lahko uporabniki dostopajo s spletne strani naše knjižnice oz. na daljavo preko NUK-ovega strežnika. Dostopali so do:

- podatkovne zbirke **EbscoHost**. Zbirka nudi dostop do strokovnih in znanstvenih revij ter člankov s področij kulture, medicine, izobraževanja ... v angleškem jeziku
- podatkovne zbirke pravnega in poslovno informacijskega portala **IUS-INFO**. Zbirka omogoča dostop do zakonodaje, sodne prakse in pravne literature, seznama pravnikov ter
- do portala **FinD-INFO**, kateri povezuje zbirke obsežnih strokovnih vsebin, podatkov, obrazcev in pripomočkov s področij financ, davkov in računovodstva ;
- portala splošne enciklopedije v angleškem jeziku **Encyclopedia Britannica**;
- portala tekočih izdaj časopisov in revij z vsega sveta (tudi slovenskih) **Pressreader**.

7.3 PRIMERJAVA MED OBISKOM IN IZPOSOJO GRADIVA NA DOM ZA LETO 2018-2022

Tabela 26: Primerjava med obiskom in izposajo gradiva na dom za leto 2018 – 2022

leto		število	% v primerjavi s prejšnjim letom
2018	Obisk zaradi izposoje	68.198	/
	Izposoja gradiva na dom	176.251	/
2019	Obisk zaradi izposoje	66.531	97,56
	Izposoja gradiva na dom	160.230	90,91
2020	Obisk zaradi izposoje	63.945	96,11
	Izposoja gradiva na dom	122.103	76,21
2021	Obisk zaradi izposoje	67.943	106,2
	Izposoja gradiva na dom	140.309	114,9
2022	Obisk zaradi izposoje	64.648	95,15
	Izposoja gradiva na dom	142.995	101,91

8. KNJIŽNA IN KNJIŽNIČNA VZGOJA

V knjižnici se zavedamo, kako pomembna je bralna kultura in vseživljenjsko učenje, zato v knjižnici izvajamo različne dejavnosti za odrasle in za mladino, ki spodbujajo in razvijajo bralno kulturo in informacijsko pismenost. Tudi v letu 2022 smo za vse uporabnike pripravili vrsto prireditev in dejavnosti. Ker so prireditve in dogodki različni po svojem namenu in vsebini, je pripravljen pregled po različnih skupinah prireditev in dogodkov za odrasle in mladino posebej.

8.1 DEJAVNOSTI ZA ODRASLE

Knjižnica Makse Samsa želi ljudem približati bralno kulturo in vseživljenjsko pismenost, svojo dejavnost tudi z drugimi oblikami dela. Med te oblike spadajo: literarni večeri, debatna srečanja, predavanja, bibliopedagoške ure za odrasle, priložnostne razstave, počitniška bralna značka za odrasle Primorci beremo, ter bralne ure v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica. Našim bralcem smo tudi v tem letu ponudili za izposojajo Knjižne zaklade – torbice presenečenja z našim izborom leposlovnih knjig.

V sklopu literarnih večerov prirejamo v knjižnici predstavitev novih knjig, poudarek pa dajemo na predstavitvi domačih ustvarjalcev.

V tem letu smo pričeli z novimi pogovornimi večeri, ki smo jih poimenovali **Znani Bistričani**. Z namenom, da bi se občanom predstavilo ljudi, ki so znani izven občinskih in nekateri tudi izven državnih meja, smo se odločili, da enkrat do dvakrat letno pripravimo srečanja z njimi.

In seveda pri prvi predstavitvi sploh ni bilo dileme, kdo bo prvi gost – človek, katerega ime se je v dveh letih največkrat pojavljalo v vseh slovenskih in tujih medijih – **generalmajor Robert Glavaš**, načelnik generalštaba Slovenske vojske.

8.1.1 Dogodki v knjižnici

06.01.2022 Videz tipnega – 20. regijska razstava primorskih likovnih ustvarjalcev

07.03.2022 Makrameji – razstava Mojce Smajila

31.03.2022 Predavanje PŠJ: Rapalska meja – meja na razvodnici, predavatelj Dušan Škodič

28. 04.2022 Otvoritev razstave in predstavitev projekta VAZ – Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji,

12.05.2022 Predstavitev knjige Spomini na Istro avtorja Štefana Ceka

26.05.2022 Predavanje PŠJ: Novokrajska jama, predavatelj Borut Peric

02.06.2022 Predstavitev knjige Lokalna kuhinja skozi zgodbe in jedi avtorja Riharda Baše

27.06.2022 Odprtje razstave ob 30-letnici OŠ Antona Žnideršiča in predstavitev slikanice Povodni mož

29.09.2022 Predavanje PŠJ: Višinska razširjenost malih sesalcev na Snežniku, predavatelj prof. dr. Boris Kryštufek

13.10.2022 Projekt Znani Bistričani: generalmajor Robert Glavaš

27.10.2022 Predavanje PŠJ: Ekosistemske storitve mokrišč in drugih majhnih vodnih virov

03.11.2022 Predstavitev kataloga del slikarja Jožeta Šajna in razstava del iz ciklusa Sto veččic

17.11.2022 Zaključek projekta PB 2022 in ob Tednu splošnih knjižnic: predstavitev knjige Niti koraka več avtorice Janje Vidmar

01.12.2022 Predstavitev knjige Kronika fare Trnovske na Notranjskem avtorja Janeza Bilca

15.12.2022 Predavanje PŠJ: Brkini – z bogato tradicijo do novih priložnosti, predavatelj Stanislav Renčelj

V Domu starejših občanov

24. 02.2022 Potopisno predavanje Sardinija – pogled z motorja, predavateljica Katarina Škrab

Skupaj smo pripravili 16 prireditev oz. dogodkov za odrasle. Prireditev se je udeležilo 910 oseb.

8.1.2 Bibliopedagoške ure za odrasle

V tem letu smo knjižnico v okviru projekta Rastem s knjigo predstavili srednješolcem, ki obiskujejo Gimnazijo Ilirska Bistrica.

Tudi za promocijo platforme COBISS+ in uporabo mobilne aplikacije mCOBISS – zlasti za uporabo E-izkaznice smo v knjižnici izobraževali naše uporabnike. Uporabnike smo spodbujali k branju e-knjig in zvočnih knjig, ter jih izobraževali za uporabo e-knjižnice Biblos in mobilne aplikacije Audibook.

V okviru projekta Rastem s knjigo nas je obiskalo 45 dijakov in 3 profesorji. Za uporabo COBISS+ in mCOBISS, Biblosa in Audibooka smo opravili 32 ur za 100 uporabnikov.

8.1.3 Projekti za odrasle

a) Računalniško opismenjevanje odraslih- individualno učenje RAČUNALNIK NAS ZBLIŽUJE

Projekt Računalnik nas zbližuje je namenjen zlasti starejšim uporabnikom in slabše informacijsko pismenim odraslim ter mladim, njihovemu razvijanju splošne računalniške in digitalne pismenosti za prijaznejše življenje in boljše komuniciranje v družbi, s poudarkom na pridobitvi osnovnih znanj. Uporabniki so najpogosteje potrebovali pomoč za uporabo e-pošte in za tiskanje.

Opravili smo 11 ur in sicer za 31 uporabnikov.

b) Projekt »Predstavite se«

V okviru projekta »Predstavite se« so potekale v letu 2022 naslednje razstave:

1. »30 let slovenskega tolarja« avtor razstave – Primorsko numizmatično društvo Ilirska Bistrica (13. 1. 2022 – 27. 01. 2022)
2. Likovna razstava »Pokrajine (akril na platnu)«, avtor Edo Seles (1. 2. 2022 – 15. 02. 2022)
3. Pustna razstava »Živjo pust« Osnovna šola in vrtec Podgora Kuteževu (16. 2. 2022 – 3. 3. 2022)
4. Razstava kreacij iz lego kock ob svetovnem dnevu avtizma, avtor Urban Gulič (30.3.2022 – 15.4.2022)

5. Razstava »Vizita na beumi kamni« - avtorici Tanja Blažek in Jolanda Slavec (16. 5. 2022- 22. 5. 2022)
6. »20. maj – svetovni dan čebel – razstava panjskih končnic, ki so jih poslikali učenci 5. a iz OŠ AŽ – avtor razstave Čebelarstvo društvo Anton Žnideršič Ilirska Bistrica (23.5.2022 – 30.5.2022)
7. Evropski dnevi arheologije - Gradišče Sveta Katarina – avtorica Sabina Pugelj Stambulić (17.6.2022 – 25.6.2022)
8. Razstava ob 30-letnici Osnovne šole Antona Žnideršiča (27.6.2022 – 15.7.2022)
9. Diamantne slike avtoric Vitte in Iris Kinkela Tavić (22.7.2022-8.8.2022)
10. Razstava žepnih ur – Priče preteklega časa avtor Alen Grgić (16. – 31.8.2022)
11. Igriva sončkova ustvarjalnica – razstava otrok iz Dnevnega centra Sonček (1.-13.9.2022)
12. Razstava Čipka – Društvo invalidov Ilirska Bistrica -rRazstavljajo Renata Mežnar, Majda Potočnik, Tatjana Udovič in Jožica Žibert (14.-29.10.2022)
13. Decembrska okrasitev panoramskih oken – cvetličarna Kirn d.o.o. (2.12.2022 – 2.02.2023)

Skupno je bilo v okviru projekta postavljenih **13 razstav**. Razstave so bile postavljene na panoramskih oknih knjižnice, steklenih vitrinah in na panojih v knjižnici. Ogledalo si jih je **2.200** obiskovalcev (1.200 odraslih in 1.000 mladine).

c) Tkanje vezi s knjižnico

Projekt poteka v sodelovanju z društvom za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI«. Srečanja potekajo v knjižnici, pri uri druženja izvajamo razne dejavnosti (predstavitev knjige in pogovor o njej, reševanje kvizov, ogled filmov, ustvarjalne delavnice , ogledi projekcij....).

V letu 2022 smo se srečali dvakrat. Sodelovalo je 35 udeležencev, družili smo se 2 uri.

d) Nacionalni projekt »Beremo skupaj« za odrasle

V letu 2022 se je tudi naša knjižnica pridružila projektu »Nacionalni mesec skupnega branja.« Projekt je potekal od 08.09. do 8.10. 2022 in sicer pod letošnjim sloganom »Branje je za duha to, kar je telovadba za telo. Rdeča nit letošnjega NMSB je bila povezava med branjem in gibanjem. K projektu smo povabili varovance Doma starejših občanov Ilirska Bistrica, varovance društva VEZI in varovance Varstveno delovnega centra Ilirska Bistrica. Pri izvajanju projekta je sodelovala tudi domača pisateljica Neta Vergan. Vsem udeležencem je bila predstavljena njena knjiga Bistriški plac. Pogovoru o knjigi je sledila telovadba (v Domu starejših občanov), z ostalimi varovanci pa je sledil sprehod po starem mestnem jedru Ilirske Bistrice.

Imeli smo tri srečanja. Sodelovalo je 78 udeležencev, skupaj smo se družili 3,5 ur.

8.1.4 Priložnostne razstave

Priložnostne razstave pripravimo ob pomembnih obletnicah (rojstvo, smrt) naših in tujih literarnih ustvarjalcev, ob kulturnih praznikih ter vzporedno z literarnimi večeri. V letu 2022 smo na panoramskih oknih knjižnice pripravili 28 priložnostnih razstav:

1. Obletnica smrti Agate Christie
2. Videz tipnega – 20. regijska razstava primorskih likovnih ustvarjalcev
3. Obletnica smrti Dragotina Ketteja
4. Jože Plečnik – 150. obletnica rojstva
5. 8. februar Prešernov dan
6. Razstava Prešernovi nagrajenci 2022
7. Svetovni dan poezije – 21. marec
8. Velikonočna okrasitev
9. Noč knjige – 100. obletnica rojstva Kajuha
10. Iz naših krajev 2021/2022 (dela domačih avtorjev)
11. In memoriam Boris Pahor
12. Kresnikova nagrada 2022
13. V spomin Marlenka Stupica
14. V spomin Kajetan Gantar
15. Festival DOJIVA SE
16. Obletnica Pavle Zidar
17. Veronikine nagrade
18. Mednarodni dan pismenosti
19. Razstava izdelkov otrok, ki so sodelovali pri bralnem metulju
20. In memoriam – Radko Polič RAC
21. Rožančeva nagrada
22. Nobelova nagrada za literaturo
23. Jenkova nagrada 2022 (Nataša Velikonja)
24. Ob dnevu reformacije
25. Razstava ob tednu knjižnic: Kje smo doma?
26. Razstave ob tednu knjižnic: Kako pridejo knjige na knjižne police
27. Razstava Naj knjiga in Naj poslovna knjiga leta 2022
28. In memoriam – Lado Kralj

V letu 2022 smo imeli **28** priložnostnih razstav. Ogledalo si jih je **4.100** obiskovalcev (3.160 odraslih in 940 mladine).

8.1.5 Bralna značka za odrasle Primorci beremo

Primorske knjižnice smo tudi letos uspešno zaključile akcijo spodbujanja branja slovenskih avtorjev – Primorci beremo 2022. Gre za najširši projekt spodbujanja bralne kulture med odraslimi v Sloveniji, ki se za bralce začne 23. aprila - ob Svetovnem dnevu in noči knjige, zaključijo pa se 11. novembra. Posebnost projekta je, da bralci berejo izključno leposlovna dela slovenskih avtorjev. Gre za največji projekt spodbujanja bralne kulture za odrasle v Sloveniji.

V projektu je sodelovalo deset primorskih knjižnic. V naši knjižnici se je v projekt vključilo 128 bralcev, uspešno ga je zaključilo (prebralo 5 proznih in eno pesniško zbirko) 121 bralcev. Skupaj smo prebrali 849 knjig. Med najbolj branimi knjigami so bile: knjiga Janje Vidmar z naslovom Niti koraka več, knjiga Meter in pol pomladi avtorice Petre Rijavec in kriminalka Tajkun avtorja Avgusta Demšarja.

V vseh knjižnicah je v projektu sodelovalo 1.037 bralcev in bralk, prebrana je bila 7.501 knjiga. Skozi leta trajanja projekta poskušamo primorske knjižnice utrditi prepričanje, da so domači avtorji in slovensko leposlovje ravno tako kakovostni in vredni branja kot tuje uspešnice. Da smo na pravi poti, nam potrjujejo tudi številke – od leta 2007-2022 je **12.942** sodelujočih bralcev prebralo **106.840** knjig slovenskih avtorjev.

V letu 2022 se je bralne značke za odrasle Primorci beremo udeležilo in uspešno zaključilo 121 bralcev iz naše knjižnice. Prebrali smo 849 knjig.

8.1.6 Bralne ure

Posebno skrb namenjamo tudi uporabnikom s posebnimi potrebami in pa ljudem, ki imajo okvaro vida. Iz dolgoletne prakse vemo, da jim knjige veliko pomenijo pri njihovem vsakdanjem premagovanju ovir ter, da jim bogatijo življenje. Prav zato jim to omogočimo tako, da jim beremo in pripovedujemo zgodbe.

DOM STAREJŠIH OBČANOV

Knjižničarka je oskrbovance Doma starejših občanov obiskovala večkrat mesečno. Pri **24** bralnih uricah je bilo prisotnih **396** poslušalcev.

VARSTVENO DELOVNI CENTER

Na željo vodje in oskrbovancev Varstveno delovnega centra smo tudi v letu 2022 nadaljevali z izvajanjem literarnih in bralnih uric. Z varovanci smo se srečali **dvakrat**. Pri poslušanju je bilo prisotnih **43** varovancev.

8.1.7 Premične zbirke

Knjižnica Makse Samsa kot edina splošna knjižnica v Občini Ilirska Bistrica deluje na eni lokaciji. Eden izmed ciljev knjižnice je tudi uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice. Z namenom, da bi bilo gradivo enakomerno dostopno vsem prebivalcem občine je knjižnica že leta 1991 v Domu starejših občanov za njihove varovance odprla postajališče premične zbirke. Leta 2015 smo odprli še tri premične zbirke, na Sviščakih, na Snežniku in na Mašunu. V letu 2017 smo knjige izposojali tudi v Večgeneracijskem centru v Domu na Vidmu. Naši bralci so si leta 2017 lahko izposojali knjige tudi v kampu Preluka na Hrvaškem (do njegovega zaprtja). V letu 2019 smo odprli premično zbirko v avtokampu v Moščeniški dragi, poleti 2022 pa še v Ribiški koči na Sozah. Knjige v premičnih zbirkah menjamo štirikrat letno oz. jo redno dopolnjujemo z novimi knjigami.

V decembru 2022 (od 8.12.2022 do 2.1.2023) smo za kratek čas v sodelovanju s Turističnim informacijskim centrom Ilirska Bistrica pripravili za obiskovalce drsališča v Parku Nade Žagar in pravljичne vasi "Skrinjo pravljичnih zakladov Knjižnice Makse Samsa", skrinjo s knjigami, s katerimi so si uporabniki drsališča krajšali čas med čakanjem na drsalke.

V letu 2022 si je v premičnih zbirkah 6.679 bralcev izposodilo 10.431 enot knjižničnega gradiva.

8.2 DEJAVNOSTI ZA MLADINO

Za otroke in mladino v knjižnici organiziramo ure pravljic, ustvarjalne in počitniške delavnice, kvize, bibliopedagoške ure, poletno bralno značko Mladim bralcem celo leto za izposajo na dom ponujamo Knjižne zaklade – torbice presenečenja z našim izborom knjig.

8.2.1 Prireditve za mladino

V mesecu septembru smo za pridne udeležence bralne značke Bralni metulj pripravili zaključno prireditev s podelitvami priznanj in nagrad. V knjižnici smo po dveh letih znova pripravili konec oktobra Noč čarovnic. Ob zaključku leta pa je otroke, kateri obiskujejo ure pravljic obiskal Božiček z igrico vrtčevih otrok iz Jelšan.

V letu 2022 smo za otroke pripravili **3** prireditve. Udeležilo se jih je **203** obiskovalcev (179 otrok in 24 odraslih).

8.2.2 Bibliopedagoške ure

Bibliopedagoško delo oziroma usposabljanje uporabnikov za uporabo knjižnice je ena izmed pomembnih oblik dela z otroki in mladino. Poleg projekta Rastem s knjigo, v katerega so zajeti vsi sedmošolci v naši občini, vsako leto našo knjižnico z namenom spoznavanja knjižnice in dela v njej obišče kar precej mladih bralcev iz vseh osnovnih šol in vrtcev v občini, ter dnevnega centra Sonček. V knjižnici smo imeli **26** obiskov, sodelovalo je **625** udeležencev (523 mladine in 102 odrasla), skupaj smo se družili 39 ur.

8.2.3 Ure pravljic

Ure pravljic so oblika knjižne vzgoje, ki otroke skozi čarobni svet pravljic spoznava s knjigo, jih navaja na kasnejše branje, pomaga razvijati njihovo domišljijo in bogati besedni zaklad. Pomembno je, da otroke že v predbralnem obdobju navadimo na knjigo, saj ga s tem pripravljamo na kasnejše učno obdobje, kjer bo knjiga njegova redna spremljevalka. Tega se v naši knjižnici v prav dobro zavedamo, saj prirejamo ure pravljic že več kot 40 let.

V letu 2022 smo v mesecu septembru ponovno začeli z urami pravljic v knjižnici. Do konca leta smo v knjižnici pripravili **22** ur pravljic. Pravljice je poslušalo **440** otrok in **66** odraslih. Za otroke smo posneli tudi 12 pravljic in njih mesečno objavljali na našem Youtube kanalu. Letošnje posnetke 12 pravljic si je ogledalo **10.703** uporabnikov. Zabeležili smo velik ogled tudi 9 pravljic objavljenih na spletu že leta 2021, saj si jih je v letu 2022 ogledalo kar **71.704** uporabnikov.

8.2.4 Projekti in ostale dejavnosti v knjižnici

a) Druženje z zajčkom Maksijem

V Knjižnici Makse Samsa želimo z različnimi programi otrokom približati svet pravljic. V dogovoru z Vrtcem Jožefa Maslo in Vrtcem Antonina smo se odločili za novo obliko sodelovanja, ki smo jo poimenovali Druženje z zajčkom Maksijem (po naši pravljичni maskoti zajčku Maksiju). Knjižničarka obiskuje otroke v vrtcih. V letu 2020 so se projektu pridružili še otroci iz vrtca Jelšane in Pregarje. Sprva so srečanja potekala preko spleta, ob opustitvi vseh covid ukrepov pa so srečanja potekala v živo. Druženju s zajčkom Maksijem sta se jeseni pridružila tudi prva razreda OŠ A. Žnideršiča. Knjižničarka je otroke v vrtcih in OŠ obiskala **31** krat. Pri projektu je sodelovalo **807** oseb (725 otrok in 82 vzgojiteljic oz. učiteljic).

b) Bralna čajanka

Z letošnjim šolskim letom smo v sodelovanju z Vrtcem Jožefa Maslo za otroke stare od 5-6 let enkrat mesečno pripravili bralne čajanke v knjižnici. Knjižničarka otrokom prebere pravljico. Sledi pogovor o prebrani knjigi in izdelava izdelka .

Imeli smo **2** bralni čajanki. Obiskalo jo je **52** oseb (44 otrok in 8 vzgojiteljic).

c) Predšolska bralna značka Zajček Maksi

V mesecu oktobru smo skupaj z vrtcem Jelšane, Pregarje, Vrtcem Antonina in vrtcem Jožefa Maslo pričeli s projektom Predšolska bralna značka. Otroci, kateri sodelujejo v projektu obiščejo knjižnico, postanejo njen član in si izposodijo zanje priporočene knjige. Doma knjigo preberejo skupaj s starši in ko se otrok počuti pripravljenega, jo skupaj z zajčkom Maksijem (zajček Maksi je plišasta igračka, ki biva v svojem kotičku v vrtcu in budno spremlja ter spodbuja otroke k branju oz. pripovedovanju zgodbic), predstavi v vrtcu. Bralna značka se konča meseca maja. Vsi sodelujoči prejmejo priznanje za opravljeno bralno značko.

d) Knjižnica na obisku

Že v letu 2019 smo v sodelovanju OŠ Jelšane in Pregarje začeli izvajati nov projekt z imenom »KNJIŽNICA NA OBISKU«. Po dvoletni prekinitvi projekta, so se letos projektu pridružile še OŠ Knežak, Kuteževo in Podgrad. Ciljna skupina otrok projekta so osnovnošolci prve triade. Knjižničarka učence obišče enkrat mesečno. Učencem se predstavi knjiga, sledi pogovor o knjigi. Srečanje nadaljujejo z reševanjem ugank, kviza oz. z izdelavo določenih izdelkov na temo prebrane knjige. Letos je knjižničarka **33** krat obiskala osnovnošolce. Pri projektu je sodelovalo **420** oseb (381 otrok in 39 učiteljev).

e) Nacionalni projekt »Skupaj beremo« za mladino

Tudi za mlade bralce smo v septembru in oktobru pripravili srečanja v okviru Nacionalnega meseca skupnega branja »Branje je za duha to, kar je telovadba za telo«. Pri projektu smo sodelovali z Dnevnim centrom Sonček in OŠ Dragotina Ketteja. Z otroci s Sončka smo prebirali knjige o športu v različnih jezikih in se igrali pantomimo na temo športa. Za srečanje z osnovnošolci pa smo v knjižnico povabili upokojeno učiteljico in domačo pisateljico Janjo Penko Milostnik. Učencem je predstavila svojo knjigo z naslovom Glava med ušesi, v kateri opisuje svojo

mladost v Ilirski Bistrici. Sledil je sprehod po mestu Ilirska Bistrica. Družili smo se **dvakrat**. Pri projektu je sodelovalo **71** oseb (65 učencev in 6 odraslih).

f) Sodelovanje s KPD Bazovica z Reke (Hrvaška)

K sodelovanju je letos poleti knjižnico povabilo Kulturno prosvetno društvo Bazovica z Reke (Hrvaška) pri poletnih delavnicah »Učimo se Slovensko«, ki so potekale v Slovenskem domu na Reki. Knjižnica se je udeležila **dveh** delavnic. Otrokom je knjižničarka prebrala pravljico, sledil je pogovor o pravljici. Po pogovoru so reševali kviz in ustvarjali. Pri delavnicah je sodelovalo **50** otrok in **4** odrasle osebe.

g) Mesečna knjižna uganka

V knjižnici vsak mesec pripravimo dve knjižni uganki. Knjižno uganko lahko otroci rešijo v knjižnici ali preko naše spletne strani. Pripravili smo 24 mesečnih ugank, rešilo jo je 1.224 otrok. Mesečno izžrebamo nagrajenca uganke, ki prejme knjižno nagrado.

h) Kvizi

Za osnovnošolce smo pripravili počitniške kvize, za različne starostne skupine otrok. Na petih počitniških kvizih je sodelovalo 189 otrok.

Slovenski **Knjižnično muzejski mega kviz** je moderna oblika knjižnično informacijskega opismenjevanja za osnovnošolce. Organizacijsko in strokovno ga vodi Mestna knjižnica Ljubljana v sodelovanju s Sekcijo za izobraževanje in komuniciranje pri skupnosti muzejev Slovenije. Projekt poteka v šolskem letu, od oktobra do maja, učence k reševanju spodbujajo splošne in šolske knjižnice po Sloveniji. Tudi letos je naša knjižnica sodelovala pri izvedbi in mentorstvu tega kviza. Pri projektu so sodelovale 4 osnovne šole iz naše občine. Prejeli smo 103 rešitve kviza. Za reševalce smo v knjižnici pripravili delavnice reševanja mega kviza. Imeli smo 5 delavnic, katerih se je udeležilo 72 učencev in 6 učiteljev. Skupaj smo prejeli 103 rešitve kviza.

i) Knjižnični kino

V letošnjem letu smo zopet povabili varovance VDC in društva VEZI, ter otroke ki obiskujejo Dnevni center Sonček k ogledu filmov v knjižnici. **150** oseb (53 otrok in 97 odraslih) si je na našem platnu ogledalo **7** filmov.

j) Ustvarjalne delavnice

V decembru mesecu smo za otroke pripravili ustvarjalno delavnic. Na delavnici je ustvarjalo **15** otrok.

k) Igroteka

Med poletnimi počitnicami se nam je pri igranju družabnih iger v knjižnici pridružilo **17** otrok.

8.2.5 Počitniška bralna značka »Bralni metulj«

Tudi letos je v knjižnici potekala počitniška bralna značka »Bralni metulj«. Otroci so sodelovali na različne načine: z ilustracijo na temo prebrane knjige, ostalimi likovnimi izdelki, z obnovo knjige. Vseh **85 sodelujočih** je ob zaključku bralne značke prejelo priznanje in lepo nagrado. Njihovi izdelki so bili razstavljeni v knjižnici.

8.2.6 Priložnostne razstave

Na oddelku za mladino smo tudi v letu 2022 pripravljali priložnostne razstave. Pri tem smo sodelovali z Vrtcem Jožefe Maslo, z vrtcem Antonina ter z dnevnim centrom Sonček. Pripravili smo 55 priložnostnih razstav. Ogledalo si jih je 6.250 obiskovalcev (2.700 odraslih in 3.550 mladine).

1. Kakovostne mladinske knjige z znakom »ZLATA HRUŠKA«
2. Razstava knjig januarskega sklopa MEGA KVIZA 2022
3. Knjižni sneženi mož
4. Življenje v polarnem svetu
5. Pustni klovn v knjižnici
6. Prešeren v knjižnici
7. Razstava knjig februarskega sklopa MEGA KVIZA 2022
8. Mesec marec- mesec žensk
9. Živali na travniku
10. Pesnica Makse Samsa
11. Razstava knjig za marčevski sklop MEGA KVIZA 2022
12. Materinski dan
13. Mednarodni dan knjig za otroke
14. Svetovne katastrofe
15. Velika noč
16. Pomladne cvetlice
17. Živalska bivališča
18. Razstava knjig za aprilski sklop MEGA KVIZA 2022
19. Obletnica rojstva Srečka Kosovega
20. Ob svetovnem dnevu knjig
21. Nagrajene mladinske knjige tujih avtorjev
22. Pomladni čas
23. Vrt v pomladnem času
24. Ob svetovnem dnevu čebel
25. Gasilci naši prijatelji
26. Morske živali
27. Počitniški kviz »GAŠPERJEV POLETNI KVIZ«
28. Počitniški kviz »OGNJENI POLETNI KVIZ«

29. Nagrajene knjige »Bologna po Bologni«
30. Počitniško branje- beremo lahko vsepovsod
31. Priporočene knjige za poletni čas
32. Moj prvi šolski dan
33. Mesec nacionalnega skupnega branja
34. Ob dnevu pismenosti
35. France Bevk in mednarodni dan zlate knjige
36. Ure pravljic 2022/2023
37. Dan čebelice in Kristina Brenk
38. Noč čarovnic
39. Razstava izdelkov otrok iz ur pravljic na temo »IZREZANE BUČE«
40. Razstava izdelkov vrtčevih otrok na temo »Otroške sledi po mestu«
41. Razstava izdelkov otrok iz dnevnega centra SONČEK
42. Teden splošnih knjižnic
43. Nagrajene knjige »ZLATA HRUŠKA 2022«
44. Poučna mladinska literatura - naredi si sam
45. Razstava izdelkov otrok iz ur pravljic - Jesenski letni čas
46. Sadovnjak jeseni
47. Planeti in vesolje
48. Razstava izdelkov vrtčevih otrok - otroške sledi po mestu
49. Praznik strpnosti in prijaznosti
50. Razstava izdelkov otrok dnevnega centra Sonček
51. Razstava izdelkov otrok iz ur pravljic - Miklavž v knjižnici
52. Razstava novoletnih voščilnic otrok iz ur pravljic
53. Razstava izdelkov otrok iz vrtca - otroške snežne sledi po mestu
54. Škatlasti sneženi mož in ljubitelji knjig
55. Decembrski čas v knjižnici

V letu 2022 smo imeli v knjižnici 329 prireditev (110 za odrasle, 219 za mladino). Skupaj se jih je udeležilo 19.014 oseb (9.229 odraslih in 9.789 mladine).

9. DOMOZNANSKI ODDELEK

Pomembna dejavnost knjižnice je tudi ustvarjanje domoznanske zbirke, ki je zagotovo najpomembnejša zbirka vsake splošne knjižnice. Z njo knjižnice ohranjajo lokalno kulturno dediščino in zgodovino kraja. V zbirko je vključeno gradivo, ki izpolnjuje vsaj enega od kriterijev, ki se navezujejo na geografsko območje, katerega knjižnica pokriva s svojo domoznansko dejavnostjo. Knjižnica zbira gradivo, ki se po vsebini nanaša na ilirskobistriško območje, gradivo, ki je nastalo na tem območju ali pa so ga ustvarili avtorji s tega območja.

Danes zbirka obsega več kot 12.000 enot raznovrstnega domoznanskega gradiva. Najobsežnejša je zbirka tiskanega knjižnega gradiva z domoznansko vsebino. Poleg lokalnega časopisja v knjižnici zbiramo tudi ČLANKE z domoznansko vsebino iz tekočega časopisja. Članke izrezujemo,

jih vsebinsko in formalno obdelamo v sistemu COBISS, ter jih hranimo in razvrščamo v mapah po vsebinskih področjih in kronološko.

Tabela 27: Prirast domoznanskega gradiva v letu 2022

	knjige	serijske	neknjižno gradivo	skupaj
enote	91	16	12	119
naslovi	59	11	11	81*

*Knjižno gradivo ima lahko neknjižne priloge, oziroma je lahko enota v naslovu dar in nakup, zato se pri vmesnih prikazih statističnih podatkov upošteva večkrat. V skupnem seštevku naslovov pa se upošteva samo enkrat.

V letu 2022 smo v domoznanskem oddelku pridobili 119 enot, oziroma 81 naslovov knjižničnega gradiva (z nakupom 16, z darovi 65 naslovov). Formalno in vsebinsko smo obdelali 225 člankov (kreirali 214 člankov), jih digitalizirali in shranili v mape. Do 31.12.2021 je bilo v sistemu COBISS računalniško obdelanih 4.659 enot oz. 2.723 naslovov knjižničnega gradiva, ter 8.659 člankov z domoznansko tematiko.

V sodelovanju z območno knjižnico Koper smo 29. junija 2022 v knjižnici organizirali Dneve zbiranja spominov – stari običaji in predmeti, ki so se včasih uporabljali. Uporabniki so v knjižnico prinesli svoje fotografije oz. predmete. Knjižnica je predmete fotografirala oz. dokumente skenirala in jih objavila na spletnem portalu Kamra (Album Slovenije). Objavili smo 17 fotografij. Na portalu Kamra so si uporabniki v letu 2022 ogledali naše digitalne zbirke 11.881 krat. Med 20 najbolj obiskanih zbirk od 1.1.2006 do 21.12.2022 je na 19. mestu, z 52.975 ogledi, tudi zbirka naše knjižnice z naslovom Ilirska Bistrica z okolico na razglednicah.

Na portalu Obrazi slovenskih pokrajin, kjer so vnesene tudi bistriške osebnosti, si jih je v letu 2022 ogledalo 7.852 uporabnikov.

Nadaljevali smo tudi z digitalizacijo domoznanskega gradiva. V celem letu je bilo skupaj digitalizirano **445 enot**. V letu 2022 smo na spletni portal DLIB prispevali časnik Snežnik (od leta 1992 do 2015). Vsebine digitaliziranega domoznanskega gradiva (353 časnikov in 2 knjigi), ki se nahaja na spletnem portalu DLIB so si uporabniki v letu 2022 ogledali 1.475 krat.

10. BIBLIOBUS OSREDNJE KNJIŽNICE SREČKA VILHARJA KOPER

Potujoča knjižnica Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper na območju občine Ilirska Bistrica obiskuje osem postajališč, in sicer: Harije, Huje, Podgrad (Plamo), Podgrad (šola), Pregarje, Račice, Starod in Tominje. Postajališča so v letu 2022 obiskali devetkrat.

V letu 2022 je bilo na bibliobusu aktivnih 28 članov. Vpisal se je 1 nov član. Bibliobus so uporabniki obiskali 118 krat. V tem letu so si izposodili 422 enot knjižničnega gradiva.

11. STROKOVNO DELO IN KNJIŽNIČNI DELAVCI

11.1 KNJIŽNIČNI DELAVCI

Splošne knjižnice zaposlujejo strokovne, manipulativne in administrativno-tehnične delavce. Nosilni poklici strokovnih delavcev so: bibliotekar, višji knjižničar in knjižničar. Splošna knjižnica zaposluje strokovne delavce v razmerju 70% bibliotekarjev in višjih knjižničarjev in 30% knjižničarjev.

Struktura zasedenih delovnih mest je sledeča:

Tabela 28: Struktura delovnih mest

<i>delavci</i>	stanje 2022	standard	doseganje standarda %
strokovni	6	7	85,7
račun. in administrativni	1	1	100
manipulativni	0	1	0
vzdrževanje rač. sistemov	0	1	po pogodbi
upravni	1	1	100
hišnik oz. vzdrževalec	0	1	po pogodbi
tehnični	1	1	100
SKUPAJ	9	12	75

V knjižnici je bilo v letu 2022 fizično prisotnih 9 delavk, vzdrževalec oz. hišnik pa je pogodbeno vezan na delo v našem zavodu (pogodba z invalidskim podjetjem IPIL). Prav tako imamo pogodbo s podjetjem MADD d.o.o. za vzdrževanje računalniške opreme.

Izobrazbena struktura zaposlenih :

- VIII. stopnja izobrazbe 1 zaposlena
- VII/2. stopnja izobrazbe 1 zaposlena
- VII/1. stopnja izobrazbe.....1 zaposlena
- VI. stopnja izobrazbe 2 zaposleni
- V. stopnja izobrazbe 3 zaposlene
- IV. stopnja izobrazbe 1 zaposlena

11.2 IZOBRAŽEVANJE KNJIŽNIČNIH DELAVCEV

Za kvalitetno in strokovno delo vseh zaposlenih smo se tudi v letu 2022 knjižničarke udeleževale raznih izobraževanj, strokovnih posvetov in seminarjev. Izobraževanja so potekala v živo, kot preko Zoom aplikacije. Nadaljevali smo tudi s strokovnimi kolegiji, kjer poleg organizacijskih vprašanj izmenjujemo sprotno pridobljena znanja in izkušnje.

11.3 STROKOVNO DELO

Sodelovanje v sistemu vzajemne katalogizacije

Knjižnica Makse Samsa je aktivna članica vzajemnega bibliografskega kataloga že od leta 1996. Na dan 31.12.2022 ima v svoji lokalni bazi 94.482 bibliografskih zapisov. V letu 2022 sta dve strokovni delavki z licenco v sistem vzajemne katalogizacije **prispevali 245** zapisov, **prevzeli** pa **2.203** bibliografskih zapisov.

Ureditev gradiva in knjižnični katalog

V osrednji knjižnici Makse Samsa je knjižnično gradivo na vseh oddelkih in v skladišču postavljeno v prostem pristopu in po sistemu UDK. Gradivo za otroke in mladino je postavljeno ločeno od gradiva za odrasle. Leposlovje za mladino je urejeno po starostnih stopnjah. Prav tako je ločeno (v omarah v študijski čitalnici) postavljeno tudi gradivo z domoznansko tematiko. V knjižnici je vsem uporabnikom omogočen dostop do elektronskega kataloga. Gradivo, s katerim knjižnica ne razpolaga, za uporabnike knjižnica naroči preko medknjižnične izposoje.

Svetovanje uporabnikom

Poleg svetovanja pri izbiri leposlovja in iskanju strokovne literature za potrebe seminarskih, raziskovalnih in diplomskih nalog, je bilo uporabnikom v letu 2022 knjižnici **posredovanih okrog 22.252 informacij**.

Sodelovanje z drugimi institucijami in društvi

Knjižnica zgledno sodeluje z vsemi osnovnimi šolami v občini, z vrtci, z gimnazijo, z Društvom za krajevno zgodovino in kulturo, z Javnim skladom za ljubiteljsko dejavnost – izpostava Ilirska Bistrica, s pevskimi skupinami na bistriškem, z likovnim društvom Franceta Pavlovca, z literarnim društvom, s Klubom študentov in drugimi...

Stiki z javnostmi

Preko medijev (radio, lokalno časopisje), naše spletne strani in Facebooka smo redno obveščali javnost o naših prireditvah. V Bistriških odmevih, Snežniku in občasno v Primorskih novicah smo občane obveščali tudi o drugih dogodkih, ter poročali o naši dejavnosti. O naših prireditvah velikokrat poroča Radio94, radio Capris in RTV Koper ter domača Tv Galeja.

12. REALIZACIJA PLANA

V knjižnici nenehno ugotavljamo uspešnost delovanja knjižnice in posameznih knjižničnih storitev ter rezultate primerjamo s poslanstvom knjižnice ter njenimi cilji.

LETO 2022 V PRIMERJAVI Z LETOMA 2020 IN 2021

Tabela 29: Leto 2022 v primerjavi z letoma 2020 in 2021

PRIMERJAVA	2020	2021	2022
Število prebivalcev (na dan 1.1.)	13.297	13.379	13.399
Število zaposlenih	9	9	9
Odprto ur/teden	54	54	54
Odprto ur/ leto	2.411	2.879	3.105
Število enot knjižničnega gradiva	121.109	123.216	125.853
Letni prirast gradiva - vse	3.382	3.226	3.273
a) samo nakup	3.205	3.071	2.999
Odpis	857	1.167	643
Število kreiranih zapisov v letu	298	259	245
Število AKTIVNIH članov	3.494	3412	3.686

Odstotek včlanjenih prebivalcev - aktivni	26,3	25,5	27,5
Število uporabnikov - obisk v knjižnici	125.935	129.937	118.690
a) samo izposoja	63.945	67.943	64.648
b) ostali obisk	61.990	61.994	54.042
Izposojeno gradivo na dom	122.103	140.309	142.995
Izposoja gradiva v čitalnico	32.289	14.091	15.649
Medknjižnična izposoja	295	362	361
Število dogodkov v knjižnici	208	219	329
a) za odrasle	72	68	110
b) za mladino	136	151	219
Udeleženci dogodkov v knjižnici	22.931	23.289	19.520
a) odrasli	11.149	9.447	9.295
b) mladina	11.782	13.842	10.225
Število objavljenih dogodkov na spletu (YouTube)	0	11	14
Virtualni obisk dogodkov na spletu	2.239	4.076	82.403
Število obiskovalcev spletne strani	11.089	6.716	7.100
Število ogledov spletne strani	55.748	48.814	19.000
Število objav FB	ni podatka	97	95
Število ogledov objav na FB	55.748	2.323	3.002
Fotokopije/izpis na tiskalnik/sken - uporabniki	705	3.417	3.436

Tabela 30: Merljivi kazalci - triletno povprečje

	2019	2020	2021	povprečje	2022	razlika %
Dosežen letni dotok gradiva (nakup)	3.098	3.205	3.071	3124,667	2.999	96%
Dosežen letni dotok gradiva (celotni prirast)	3.701	3.382	3.266	3449,667	3.273	95%
Število uporabnikov - fizični obisk v knjižnici	122.182	114.846	117.005	118011	118.690	101%
Število enot izposojenega gradiva	227.274	154.392	154.400	178688,7	158.644	89%
Število prireditev in dogodkov v knjižnici	472	208	218	299	329	110%

Tveganje za nedoseganje ciljev je največje na področju nabave knjižničnega gradiva, saj je le-ta zelo odvisna od namenskih sredstev, ki jih zagotavljata Občina ustanoviteljica in Ministrstvo za kulturo.

Tabela 31: Obisk in izposoja knjižničnega gradiva

	planirano	doseženo	%
izposoja knjižničnega gradiva	71.000	142.995	201
število aktivnih članov	3.000	3.686	122
obisk v knjižnici	97.000	118.690	122
medknjižnična izposoja	45	361	802

Knjižnica je srce lokalne skupnosti (dnevna soba). Omogoča vsem, ne glede na raso, starost, spol ali ekonomski položaj, dostop do informacij, ki so bistvenega pomena za kakovostno življenje.

Menimo, da uspešno spodbujamo bralno kulturo in vseživljenjsko izobraževanje, ohranjamo kulturno identiteto in sooblikujemo podobo bistrškega območja, ki se odraža tudi v funkcionalni pismenosti njenih prebivalcev.

Kazalci uspešnosti potrjujejo, da je v zavodu vzpostavljena organizacija dela, ki zahteva od vseh zaposlenih veliko napora, dogovarjanja in natančnega načrtovanja.

Zagotovo pa v danih prostorskih pogojih uspešno združujemo tradicionalno knjižnično dejavnost s sodobnimi storitvami. Povezujemo veliko različnosti in gradimo most med preteklostjo in sedanjostjo.

Poslovno poročilo je del letnega poročila za leto 2022, ki ga je obravnaval in potrdil Svet zavoda na seji, ki je bila 22. 02. 2023.

Direktorica
mag. Damijana Hrabar

Ilirska Bistrica, februar 2023